

นิพนธ์ต้นฉบับ

การศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

บุญประจักษ์ จันทรวิน*✉, เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช*, รัตยานภิศ รัชตะวรรณ*, จิราภรณ์ ยกอิน*, สุธาสินี เจียประเสริฐ*, จีรภา แก้วเขียว*

*วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

✉ boonprajak2518@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ ความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ศึกษาในกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 จำนวน 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับอ่อน รองลงมา คือ ระดับเก่ง และระดับปานกลาง ตามลำดับ (2) ด้านความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้ มีระดับความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.27\pm0.42$) เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.33\pm0.44$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านกระบวนการเรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรมเสริมในรายวิชา ด้านรายวิชา ส่วนด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.10\pm0.51$) (3) ไม่พบตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ และจากการสนทนากลุ่ม พบว่า วิชาทักษะชีวิตเป็นวิชาที่ง่าย คล้ายกับวิชาสังคมศึกษา หรือวิชาพลเมืองดี แต่มีเนื้อหาที่ลึกกว่า เนื้อหาทันสมัยขึ้น ส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์อธิบายเนื้อหา และชี้แจงวัตถุประสงค์ การวัดและประเมินผลคะแนน Project-based ค่อนข้างสูงช่วยให้ได้คะแนนดีขึ้น เน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าเรียนรู้ทฤษฎี จึงเสนอให้มีการสร้างสถานการณ์จำลอง

ข้อเสนอแนะ ควรแจกจ่ายละเอียดของรายวิชา จัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับ Project จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับ Project และควรติดตามผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นระยะ เพื่อนำมาปรับปรุงให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น

คำสำคัญ: ผลลัพธ์การเรียนรู้, วิชาทักษะชีวิต, นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

Article info:

Received: Aug 12, 2020

Revised: Nov 6, 2020

Accepted: Nov 6, 2020

Original article

A study of the first-year student of bachelor degree of nursing on the life's skills module learning outcomes at Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Si Thammarat

Boonprajuk Junwin*✉, Benjawan Thanormchayathawat*, Rattayanaphit Ratchathawan*, Jithaphon Yok-in*, Suthasinee Chiaprasert*, Jeerapa Kaewkiaw*

*Boromarajonani College of Nursing Nakhon Si Thammarat

✉ boonprajuk2518@gmail.com

Abstract

This study aims to study the learning outcomes, the satisfaction of learning processes, and factors which affected the outcomes on life's skills module. This study was conducted in Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Si Thammarat, of which the first-year students were 100 participants were eligible in total. Data were analyzed by statistics descriptive and stepwise multiple regression analysis. The results showed that (1) The level of achievement in learning was found that the great number of achievement level was at a low level, then good and modest level respectively. (2) The findings on the satisfaction of the life's skills module was high level ($=4.27+0.42$). Considerate on each aspect, it was found that all aspects were high level, by the teachers had great of average score, next was measurement and evaluation of the module, For the learning processes and the additional activities and $4.31+0.48$ respectively. And the module. While the resources and the environment have the lowest average score ($=4.10+0.51$) (3) There were no independent factor influence learning outcomes. The results that derived from the group discussion, show that life's skill module seems to be a basic module, of which the module characteristics was similar as social study or good citizen. However, it was different in a depth of contents and latest content of knowledge, therefore, the teachers were asked for the explanation and clarification on the objectives by most students, evaluation, score evaluated the PROJECT BASED relatively high, which would help students to get better scores, besides, it should be focused on practical activities rather than learning the theory as the teachers proposed the simulation learning for better understanding. The recommendation of the researcher should give the details of the course, Moreover, theoretical lecture should be provided along with the project, budget should be allocated sufficiently for the final project and continue follow the achievement of each learning outcome periodically in order to improve learning achievement in the students.

Keywords: Learning outcomes, life's skill, Bachelor Degree of Nursing Student

คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Ubon Ratchathani Rajabhat University

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 34 กำหนดให้ คณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึง ความเป็นอิสระ ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดมาตรฐานอุดมศึกษา ไว้ 3 ด้าน คือ (1) มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต กล่าวคือ บัณฑิต ระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทาง ร่างกาย และจิตใจ มีความสำนึก มีความรับผิดชอบในฐานะ พลเมืองและพลโลก (2) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการ อุดมศึกษา กล่าวคือ มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลัก ธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ และ (3) มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และ สังคมแห่งการเรียนรู้ กล่าวไว้ว่า เป็นการแสวงหา การสร้างและ จัดการความรู้ตามแนวทางหลักการอันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการเรียนรู้ในอดีตและในปัจจุบันต่างมีแนวคิด และทฤษฎีที่แตกต่างกันไป โดยความแตกต่างดังกล่าวเป็นได้ ทั้งในด้านรูปแบบและด้านวิธีการ สืบเนื่องจากว่าในเรื่อง รายละเอียดของวิธีการการเรียนรู้ในอดีตและปัจจุบันนั้นมี บริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งหากมีการจัดการเรียนการสอนโดยไม่ ครอบงำทางการศึกษาแล้ว ย่อมเป็นไปได้ว่าความสำเร็จนั้น จะไม่มีทางเกิดขึ้นได้ หรือถ้าอย่างเลวร้ายที่สุดที่พึงจะเกิดขึ้น จากการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ครอบงำความเป็นจริงของสังคมโลก นั่นคือปัญหาหรืออุปสรรคจะเกิดขึ้นอย่างไม่รู้จบสิ้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องพิจารณาทิศทาง ความเป็นไปของสังคมโลกด้วย การเรียนรู้ในยุคที่ผ่านมามัก เป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยวัตถุประสงค์บางประการโดย วัตถุประสงค์เหล่านั้นจะตอบโจทย์ทางการศึกษาและสังคม ได้เพียงบางแง่มุมเท่านั้น แต่ในศตวรรษนี้โจทย์ทางการศึกษา ดังกล่าวแทบจะใช้ไม่ได้เลย (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2551) ซึ่งการจัดการศึกษาของหลักสูตร พยาบาลศาสตร์เชื่อว่าผู้เรียนมีศักยภาพเป็นผู้ที่มีความ กระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ และมีความสามารถด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศ การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน ผู้เรียน บุคคล ครอบครัว และ ชุมชน ด้วยวิธีการหลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้ บริบทยากของความเสี่ยง โดยการใช้การเรียนรู้จาก สภาพการณ์จริง เน้นชุมชนและสถานที่ปฏิบัติงานจริงเป็น ฐาน และใช้กระบวนการพยาบาลที่ผสมผสานความรู้ทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ สามารถแสดงศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและระบบ คุณภาพพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับสมรรถนะ ในศตวรรษที่ 21 (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช, 2562) วิชาทักษะชีวิตเป็นรายวิชาบังคับในหมวดวิชาการศึกษา ทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จุดมุ่งหมาย ของรายวิชาเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง การ แสวงหาและพัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิด แก้ปัญหา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวได้อย่างมี ความสุขในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการจัดการ เรียนการสอนด้วยวิธี Project-based และการเรียนการสอน ด้วยวิธี Project-based ยังเน้นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ชีวิตขณะเรียน ได้พัฒนาทักษะต่างๆ ซึ่งสอดคล้อง กับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้นความรู้ความคิดของ Bloom (1982) ทั้ง 6 ขั้น คือ 1) ความรู้ความจำ 2) ความเข้าใจ 3) การประยุกต์ใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า รวมถึงการคิดสร้างสรรค์

จากการเรียนการสอนวิชาทักษะชีวิตในปีการศึกษา 2561-2562 พบว่า นักศึกษา ยังไม่สามารถเชื่อมโยง ภาควิชาทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริงได้ ซึ่งอาจจะเกิดจากนักศึกษา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังไม่เคยเผชิญกับปัญหาที่แท้จริง ยัง ไม่มีประสบการณ์ที่จะต้องแก้ปัญหาด้วยตนเอง และยังไม่มี โอกาสที่จะฝึกทักษะเหล่านี้ได้ ส่งผลให้นักศึกษาไม่สามารถ บูรณาการความรู้จากภาควิชาทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น การศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต เพื่อนำผล การศึกษาไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาทักษะชีวิต และให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับภาควิชาทฤษฎี และนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จึงมีความสำคัญต่อ การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยได้ประสานงานกับครูประจำชั้น และหัวหน้าชั้นเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และให้หัวหน้าชั้นตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความสมบูรณ์ก่อนที่จะส่งกลับมายังผู้วิจัยสำหรับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ รวบรวมข้อมูลโดยนำคะแนนรายวิชาทักษะชีวิตที่ผ่านคณะกรรมการวิพากษ์ผลการเรียนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช โดยนำคะแนนที่ (Tscore) มาแยกนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช จำนวน 100 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นจำนวนประชากรทั้งหมด 100 คน

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งการวิจัยเรื่อง “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราชของ ได้ผ่านการอนุมัติจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช เลขที่อนุมัติ A-1/2563

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content

validity) และหาความเหมาะสมเชิงภาษา (Wording) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน จำนวน 3 ท่าน และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์

2. การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาทักษะชีวิตมาแล้ว โดยทำการทดสอบเครื่องมือกับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ α โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป จึงยอมรับว่าค่าความเที่ยงหรือเชื่อถือได้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ α เท่ากับ 0.984

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย

1. แบบสอบถามความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต สร้างขึ้นจากแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบของการสอนภาคทฤษฎี และนำการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based) ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้นความรู้ความคิดของบลูม ทั้ง 6 ขั้น (Bloom, 1982) เนื้อหาประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เป็นลักษณะ

คำถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต ประกอบด้วย 6 ด้าน จำนวน 45 ข้อ โดยข้อคำถามจะเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับ แปลผลจากคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม มีระดับการวัดเป็นอัตราส่วนสเกล (Rating Scale) มาจัดเป็น 3 ระดับ โดยใช้การแบ่งกลุ่ม ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977) ดังนี้

ระดับสูง มีค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 3.68 – 5.00

ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 2.34 –

3.67

ระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.00 – 2.33

2. แบบบันทึกผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ โดยนำคะแนนดิบ(รวม) ทุกผลลัพธ์การเรียนรู้ ในรายวิชาทักษะชีวิตที่ผ่านคณะกรรมการวิพากษ์ระดับผลการเรียนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช มากำหนดระดับกลุ่มของนักศึกษา โดยหาค่าพิสัยของคะแนน แล้วพิจารณาให้ระดับผล

การเรียนรู้ (วิรัช วรรณรัตน์, 2560) กำหนดจุดตัด นำคะแนนที่ (Tscore) มาแยกนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ได้ดังนี้

นักศึกษากลุ่มเก่ง มีคะแนนที่ ≥ 55.47

นักศึกษากลุ่มปานกลาง มีคะแนนที่ $50.00 - 55.46$

นักศึกษากลุ่มอ่อน มีคะแนนที่ ≤ 49.99

3. วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย กลุ่มละ 8 คน จำนวน 3 กลุ่ม รวม 24 คน โดยผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ซึ่งได้รับการชี้แจงจากหัวหน้านักวิจัยเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อธิบายปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.00 มีอายุ 19 ปีมากที่สุด (58.00%) อายุต่ำสุด 18 ปี อายุสูงสุด 27 ปี มีอายุเฉลี่ย 19.30 ปี ส่วนใหญ่รับโควตาจาก สสจ.ภูเก็ต (51.00%) มีความรู้พื้นฐานเดิม (เกรดเฉลี่ยสะสม) ระหว่าง 3.00-3.49 มากที่สุด (44.00%) ความรู้พื้นฐานเดิมต่ำสุด 2.56 ความรู้พื้นฐานเดิมสูงสุด 3.98 ความรู้พื้นฐานเดิมเฉลี่ย 3.36 ส่วนใหญ่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยฯ ครอบรับตรงจากพื้นที่ (73.00%)

2. ด้านความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต จากการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตในภาพรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.27\pm0.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.33\pm0.44$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล ($\bar{X}=4.32\pm0.50$) ด้านกระบวนการ

เรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรมเสริมในรายวิชา ($\bar{X}=4.31\pm0.44$ และ $\bar{X}=4.31\pm0.48$) ด้านรายวิชา ($\bar{X}=4.28\pm0.47$) ส่วนด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.10\pm0.51$) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์มีการสอนที่สร้างความสุขในการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.40\pm0.64$) ส่วนข้ออาจารย์สอนโดยวิธีการที่หลากหลายทำให้นักศึกษาเข้าใจมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.25\pm0.61$) ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้แจ้งให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลรายวิชาก่อนการสอนแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.39, S.D=0.58$) ส่วนข้ออาจารย์ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลความเป็นผู้นำและจริยธรรมในวิชาชีพของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.27\pm0.60$) ด้านกระบวนการเรียนรู้ พบว่า การเรียนการสอนทำให้นักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.39\pm0.60$) ส่วนข้อการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.21\pm0.64$) ด้านการจัดกิจกรรมเสริมในรายวิชา พบว่า ระหว่างการเรียนนักศึกษาได้นำความรู้ไปใช้กับกิจกรรมจิตอาสาพัฒนา ($\bar{X}=4.36\pm0.58$) ส่วนข้อระหว่างการเรียนนักศึกษาได้นำความรู้รายวิชาทักษะชีวิตไปพัฒนาตนเองในกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.24\pm0.62$) ด้านรายวิชา พบว่า รายวิชามีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและความต้องการในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.34\pm0.61$) ส่วนข้อรายวิชามีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.24\pm0.62$) ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พบว่า สถานที่จัดโครงการมีความเหมาะสมในการเรียนรายวิชาและบรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.28\pm0.62$ และ $\bar{X}=4.28\pm0.55$) และยังพบว่าการจัดทำโครงการในรายวิชามีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.27\pm1.36$) (ตารางที่ 1 และ 2)

3. ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับอ่อน (45.00%) รองลงมา คือ ระดับเก่ง และระดับปานกลาง (31.00% และ 24.00%) ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

4. ตัวแปรอิสระไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสนทนากลุ่ม (Focus group) แยกออกได้เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกต่อกระบวนการเรียนรู้วิชา
ทักษะชีวิต

การอธิบายเนื้อหารายวิชา สรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถวางแผนในการเรียนได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การอธิบายเนื้อหาวิชา และเรื่องที่จะสอน เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำคำอธิบายและเนื้อหาไปวางแผนการเรียนในวิชานี้ได้เป็นอย่างดี และหากผู้สอนมีการแจก มคอ.3 ให้กับผู้เรียนล่วงหน้าก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้

2. ผู้เรียนทราบประโยชน์ของรายวิชา กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าในการเรียนวิชาทักษะชีวิตจะมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และสามารถนำไปประยุกต์ในการใช้ชีวิตประจำวันได้

การอธิบายวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

มีความสอดคล้องกับเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ก่อนเรียนหากผู้สอนมีการอธิบายหรือชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการแจก มคอ.ให้ก็จะทำให้นักศึกษาสามารถเรียนได้ดีขึ้น

ประเด็นที่ 2 การตั้งเป้าหมายก่อนการเรียนวิชา
ทักษะชีวิต สรุปได้ดังนี้

1. เป็นวิชาที่คล้ายเครียดและสนุก กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า วิชาทักษะชีวิตเป็นวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายกับวิชาพลเมืองดี หรือ สังคมศึกษา ซึ่งผู้เรียนได้ผ่านวิชานี้มาแล้วตอนเรียนชั้นมัธยมศึกษา แต่อาจจะมีเนื้อหาที่ลึกไปกว่าเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาในระดับอุดมศึกษา

2. นำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ตั้งเป้าหมายในการเรียนเพื่อการนำไปประยุกต์และใช้ในชีวิตรประจำวัน

3. เป็นวิชาที่ต้องใช้การวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า วิชาทักษะชีวิตต้องใช้กระบวนการวิเคราะห์ในแต่ละเนื้อหา เพื่อการนำไปใช้ที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งอาจจะต้องใช้ประสบการณ์ หรือเหตุการณ์เสมือนจริงเพื่อประกอบการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ

ประเด็นที่ 3 กระบวนการเรียน/วิธีการเรียนการสอน
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาทักษะชีวิต

ด้านรายวิชา สรุปได้ดังนี้

1. ความเหมาะสมของเนื้อหาในวิชา จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับ

ระดับอุดมศึกษา และเป็นวิชาที่บางเรื่องได้เรียนมาแล้ว ทำให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. ส่วนเอกสารประกอบการสอน จะเห็นว่า เอกสารการสอนเยอะ ยังไม่สามารถจับประเด็นที่สำคัญในเนื้อหาได้เท่าที่ควร

ด้านกระบวนการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. การเรียนแบบ Project-based กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การเรียนรู้โดยใช้ Project-based จะทำให้ผู้เรียนเจอสภาพปัญหาจริงๆ ต้องใช้กระบวนการคิดในการจัดทำ และสามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้ได้จริง

2. การใช้กระบวนการ PDCA กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การนำกระบวนการ PDCA มาใช้ร่วมกับการเรียนแบบ Project based จะทำให้ผู้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

3. การเรียนแบบ E-learning กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การเรียนแบบ E-learning จะตรงกับเนื้อหาที่อยู่ในวิชา ทำให้สามารถทำข้อสอบได้ แต่เอกสารประกอบการสอนใน E-learning เนื้อหาจะมากและกว้าง จึงควรกระชับเนื้อหา

4. การบรรยาย กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การบรรยายเหมาะสม และชัดเจนมาก

5. ใบงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ใบงานควรจะมีเพื่อที่จะได้เรียนรู้เพิ่มเติม และควรมีใบงานทุกบท

ด้านอาจารย์ผู้สอน สรุปได้ดังนี้

1. ผู้สอนสอนสนุก กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การสอนของอาจารย์สนุก ไม่เครียด ทำให้เข้าใจในเนื้อหาได้มากขึ้น

2. ผู้สอนสอนเข้าใจง่าย กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การสอนและสื่อที่ใช้ทำให้นักศึกษาเข้าใจง่าย แต่หากมีการเพิ่มเนื้อหาบางส่วนในสื่อ และพูดให้ช้าลงก็จะทำให้นักศึกษามีความเข้าใจได้มากขึ้น

3. ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ในการเรียนผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในวิชามากที่สุด

ด้านการวัดและการประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. การทำรายงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การวัดและประเมินผลในรายวิชาโดยให้คะแนนจากการทำรายงาน จะมีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ดีขึ้น

2. การสอบกลางภาค สอบปลายภาค และการสอบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การสอบสามารถวัดระดับของ

ผู้เรียนได้ ส่วนระดับการวัดในข้อสอบ หากมีระดับการวิเคราะห์
ขั้นสูง จะทำให้ผู้เรียนมีคะแนนที่ต่ำลง

3. Project based learning กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า
นักศึกษาจะได้ประโยชน์จากการเรียนแบบ Project-based
และหากทำได้ ก็ทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ดีขึ้นไปด้วย แต่
บางส่วนยังเห็นว่าคะแนน Project-based เยอะ หากจะไม่
ดีจะทำให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ต่ำลงไปด้วย จึงควรเพิ่ม
คะแนนจิตพิสัย

ด้านการจัดกิจกรรมในรายวิชา สรุปได้ดังนี้

ควรเสริมความเป็นจิตอาสา กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า
กิจกรรมที่เสริมในรายวิชาจะทำให้ผู้เรียนมีจิตอาสาเพิ่มขึ้น

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สรุปได้ดังนี้

1. หนังสือ/ตำรา เพียงพอและเหมาะสม กลุ่ม
ตัวอย่างเห็นว่า หนังสือ ตำราในห้องสมุด และเนื้อหาที่ผู้สอน
จัดทำเป็นเอกสารการสอนให้กับผู้เรียนเพียงพอ แต่กลุ่ม
ตัวอย่างบางส่วนเห็นว่า ไม่แน่ใจถึงความเพียงพอของ
หนังสือ/ตำรา เพราะอ่านเฉพาะที่ผู้สอนจัดทำให้

2. อุปกรณ์ในการทำ Project based เพียงพอ แต่
บางส่วนเห็นว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต้องไปขอจากที่อื่น

อภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ความพึงพอใจกระบวนการ
เรียนรู้วิชาทักษะชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ศาสตรบัณฑิต
ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
อยู่ในระดับสูง ทุกข้อ โดยด้านอาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด ($\bar{X}=4.33\pm0.44$) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้สอนมีวิธี
ถ่ายทอดเนื้อหาให้กับผู้เรียนให้เข้าใจง่าย ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด
การเรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหาที่เรียน ผู้เรียนเกิดความมั่นใจใน
ความเชี่ยวชาญของผู้สอน ผู้สอนให้ความสำคัญกับผู้เรียน
เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนและผู้สอน รวมไปถึง
บุคลิกภาพของผู้สอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่น ดังเช่น
ข้อความที่ว่าอาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้และ
พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และอาจารย์มีวิธีการสอนเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา
ของมิดา คงเขตวนิช (2556) ที่พบว่า นักศึกษาระดับปริญญา
ตรีที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีการเงินของมหาวิทยาลัย
ศรีปทุม มีความพึงพอใจด้านการสอนของอาจารย์ (เทคนิคการ
สอน/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้) อยู่ในระดับมากที่สุด และยัง

สอดคล้องกับนิรัชกร ทองน้อย และบุญชม ศรีสะอาด (2558)
ที่ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า เมื่อนักเรียนมีความ
พึงพอใจต่อการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะสูงขึ้น
ส่วนการศึกษาของสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล, บุญทิพย์ ศิริรังศรี
และดวงกมล ปิ่นเฉลียว (2556) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อการเรียนการ
สอน ชุตติวิชา 51712 สัมมนาประเด็นและแนวโน้มการบริหารการ
พยาบาล พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่
ในระดับมากที่สุด การศึกษาของอารี ชิวเกษมสุข (2556) ก็ได้
ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนชุตติวิชา
51711 การจัดการคุณภาพการพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต แผนกวิชาการบริหารการพยาบาลมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีการศึกษา 2554 พบว่า นักศึกษามี
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) เมื่อจำแนกเป็นราย
ด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนโดย
รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.55$) เช่นกัน

เมื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จะเห็นว่า สัดส่วน
ของคะแนนทั้งหมดมาจากการสอบ : Project based เท่ากับ
60 : 40 ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยคะแนน T Score สามารถ
แยกนักศึกษาออกได้เป็น 3 กลุ่ม พบว่า มีกลุ่มอ่อนมากที่สุด
(ร้อยละ 45.00) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ค่าพิสัยของรายวิชา
ทักษะชีวิต เท่ากับ 43.78 ซึ่งข้อกำหนดของการประเมินผล
รายวิชาทฤษฎีในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปของวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช หากค่าพิสัยอยู่
ระหว่าง 43 – 49 ต้องจัดกลุ่มผู้เรียนเป็น 7 กลุ่ม (วิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช, 2562) แต่ในการ
วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้เรียนเพียง 3 กลุ่ม จึงทำให้มี
กลุ่มอ่อนมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มเก่ง (ร้อยละ 31.00)
และกลุ่มปานกลาง (ร้อยละ 24.00) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเป็น
เพราะว่าสัดส่วนคะแนนจากการสอบกลางภาค สอบ
ปลายภาค และสอบออนไลน์ จะสามารถวัดนักศึกษา
ออกเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนได้ และการสอบเป็น
คะแนนความสามารถรายบุคคล หากนักศึกษามีความตั้งใจ
ในการเรียน ทบทวนเนื้อหาเป็นประจำ ก็จะสามารถทำ
คะแนนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำรวย กมลายุตต์
(2555) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนผล
การเรียนรู้ตาม มคอ.3 และความต้องการความช่วยเหลือของ

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 13413 เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น ภาคการศึกษาที่ 1/2554 พบว่า นักศึกษาทำกิจกรรมประจำชุดวิชา ร้อยละ 90.83 เหตุผลส่วนใหญ่ที่ทำกิจกรรมประจำชุดวิชาเนื่องจากมีโอกาสสอบผ่านมากขึ้น เพราะมีคะแนนเก็บ 20 คะแนน

ส่วนตัวแปรอิสระในการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาทักษะชีวิต อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีการกำหนดเกรดเฉลี่ยสะสมตอนสมัครเข้าเรียน และนักศึกษาที่เข้าศึกษาได้ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (ร้อยละ 84.00) ประกอบทางวิทยาลัยได้จัดโครงการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาให้กับนักศึกษาทุกคนเพื่อให้นักศึกษาได้ปรับตัวในการเรียน และการดำเนินชีวิตภายในหอพักวิทยาลัย และอีกส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากวิทยาลัยมีการเรียนการสอนเพียงหลักสูตรเดียว ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนสามารถให้คำปรึกษาได้ทั่วถึง ดังผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน จะมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.33\pm0.44$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรแก้ว เภาวิเศษ และวรรณวิภา จตุชัย (2557) ที่พบว่า ตัวแปรด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน และตัวแปรด้านเทคนิควิธีการสอน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการศึกษาแตกต่างจากการศึกษาของสุกฤตา เส็งเข้ม, สำราญ มีแจ้ง และเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2556) ที่พบว่า ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ นิสัยการเรียน คุณภาพการสอน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.705 มีค่าอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 49.6 ($R^2=0.496$) การศึกษาของฉัตรแก้ว เภาวิเศษ และคณะ (2557) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ปัจจัยส่งผลต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรียงตามอันดับของน้ำหนักความสำคัญ คือ ตัวแปรด้านการปรับตัวด้านการเรียนภาษาอังกฤษ และตัวแปรด้านบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการศึกษาของสมภาพ กาญจนะ และเผ่าไทย วงศ์เหลา (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาแคลคูลัส 1 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

บุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพล ได้แก่ ทักษะการคิดคุณภาพ การสอนของอาจารย์ และความตั้งใจเรียน ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 37.5 การศึกษาแตกต่างกับการศึกษาของสุภาวดี สุวิธรรมา (2561) ที่พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการสอนและสิ่งสนับสนุน และปัจจัยด้านการมีวินัยในการเรียนรายวิชา สามารถเขียนสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติธุรกิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา ส่วนการศึกษาของทวนทอง เขาวงกิตพิศ และสมชัย วงษ์นายะ (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า เจตคติต่อการเรียน ($Beta=0.486$) คุณภาพการสอน($Beta=0.474$) และความสัมพันธ์กับเพื่อนในการเรียน ($Beta=-0.169$) โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้ร้อยละ 73.60

สำหรับผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม (Focus group) สามารถอภิปราย ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต: นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์อธิบายเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของรายวิชา เพื่อนักศึกษาจะได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และทราบเนื้อหาที่จะเรียนในแต่ละสัปดาห์ และยังเห็นว่า รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.) มีประโยชน์ต่อการเรียนเป็นอย่างมาก เพราะทำให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าเนื้อหาเพื่อเตรียมตัวในการเรียนแต่ละสัปดาห์ ซึ่งเมื่อนักศึกษาทราบรายละเอียด และกระบวนการเรียนของวิชาทักษะชีวิต จะทำให้นักศึกษาสามารถเรียนในวิชาได้ดีขึ้น

2. ความคิดเห็นในการตั้งเป้าหมายก่อนการเรียนวิชาทักษะชีวิต : นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า วิชาทักษะชีวิต เป็นวิชาที่ง่าย ๆ ลักษณะของวิชาน่าจะคล้ายๆกับวิชาสังคมศึกษา หรือวิชาพลเมืองระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่มีเนื้อหาที่ลึกไปกว่าเดิม เนื้อหาที่ทันสมัยมากขึ้น เช่น การทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งในอนาคตนักศึกษาจะต้องประกอบอาชีพในวิชาชีพพยาบาล การไม่ทุจริตทั้งทางตรงและทางอ้อมก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถสร้างสังคมไทยได้ และยังเห็นว่าวิชาทักษะชีวิตน่าจะได้อิทธิพลการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับดี แต่ข้อสอบส่วนใหญ่เป็นข้อสอบวิเคราะห์จึงไม่ถนัดนักที่จะได้ผลสัมฤทธิ์การเรียนตามที่คิดว่าเป็นวิชาที่ง่าย

3. ความคิดเห็นในกระบวนการเรียนวิถีการเรียนรู้ การสอนทั้งของอาจารย์และนักศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในวิชาทักษะชีวิต: นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การวัด และการประเมินผลรายวิชาที่มีสัดส่วนของการสอบ : Project based เท่ากับ 60:40 จะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นได้ เมื่อคะแนน Project based ค่อนข้างสูงจะช่วยให้นักศึกษา สามารถได้คะแนนดี หากทำผลงานออกมาดี แต่ทั้งนี้ นักศึกษา ต้องมีความตั้งใจในการทำ Project แต่ส่วนหนึ่งก็ยังมองว่า ระยะเวลาการจัดเตรียม Project นานเกินไป และได้คะแนน เท่ากันภายในกลุ่ม จึงเห็นว่าเพื่อให้นักศึกษามีความรู้มากขึ้น ควรจะต้องมีสัดส่วนของการสอบที่เพิ่มขึ้น เพราะหากทำ Project ไม่ได้ ก็จะมีคะแนนจากการสอบมาช่วย แต่ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับความตั้งใจในการอ่านหนังสือของนักศึกษาด้วย และยังมีความเห็นว่าควรเพิ่มคะแนนจิตพิสัย เนื่องจากว่า การทำ Project และการเข้าเรียนในชั้นเรียนก็ส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ที่ดีได้ ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอน หากอาจารย์สอน สนุก เป็นกันเองมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้สอนและ นักศึกษา มีการกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในระหว่างเรียน ก็จะทำให้ นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีได้เช่นกัน ด้านเอกสาร การสอนถึงแม้ว่าจะมีเนื้อหาที่มาก แต่ก็สามารถเป็นแนวทาง ในการค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดได้ ส่วนกิจกรรมเสริม รายวิชา นักศึกษาพึงพอใจที่เสริมสร้างให้นักศึกษามีจิตอาสา แต่ก็ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้มากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ในการทำ Project based อาจารย์ที่ปรึกษาควร คุยหรือประชุมกันก่อนในเนื้อหาที่เกี่ยวกับ Project เพื่อไม่ให้นักศึกษาเสียเวลาในการคิดและทำใหม่ เนื่องจากแต่ละวิชามี ชิ้นงานเยอะ อาจจะส่งผลกระทบกับวิชาอื่น หรือในขณะที่มี การนำเสนอ Project ควรฟังการนำเสนอของนักศึกษาพร้อม กันๆ และให้นักศึกษาเน้นการปฏิบัติจริงมากกว่าการเรียนรู้ ทฤษฎี นักศึกษาจึงเสนอให้มีการสร้างสถานการณ์จำลอง เพื่อความเข้าใจที่มากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ควรจัดกระบวนการเรียนการสอนในภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับ Project based learning ซึ่งสามารถทำให้นักศึกษามีทักษะในด้านต่างๆ ได้ดีขึ้น และควรศึกษารายละเอียดของรายวิชา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะชีวิต
2. บางส่วนยังเห็นว่าอุปกรณ์ไม่เพียงพอต้องไปขอ จากที่อื่น และการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ อาจารย์ผู้สอนจึงจัดทำงบประมาณเพื่อสนับสนุนนักศึกษาในการจัดทำโครงการ
3. ควรกระชับเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอน และให้นักศึกษาศึกษาด้วยตัวเองเพิ่มเติมตามเนื้อหาที่อยู่ในรายวิชาทักษะชีวิต
4. ควรแจก มคอ.3 ให้กับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษา ศึกษาเนื้อหาก่อนล่วงหน้า และทำความเข้าใจก่อนเข้าเรียน ในเนื้อหานั้นๆ
5. ในการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอน ควรเป็นแบบประเมินการสอนสะท้อนคิดที่สามารถนำมาปรับปรุงในรายวิชา เพื่อการมีประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรติดตามผลสัมฤทธิ์ของแต่ละผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นระยะ และนำมาปรับปรุงเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ดร.วิทยานิกศ รัชตะวรรณ รองผู้อำนวยการ กลุ่มงานวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช ที่ให้คำแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือทำให้งานวิจัย สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพฯ: บริษัท วงศ์สว่างพับลิชชิง แอนด์ พริ้นติ้ง จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21. (2551). **การเรียนรู้: ชุมทรัพย์ในตน** =learning: the treasure within. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ฉัตรแก้ว เภาวิเศษ และวรรณวิภา จัตุชัย (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. **วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต**. 14(1), 45-61.
- นิรัชกร ทองน้อย และบุญชม ศรีสะอาด. (2558). การพัฒนาระบบการวัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนประถมศึกษา. **วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 21(2). 413-427.
- ทวนทอง เขาวงกตพิงค์ และสมชัย วงษ์นายะ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 24(พิเศษ), 103-113.
- มิดา คงเชตวัน. (2556). การศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีการเงินของมหาวิทยาลัยศรีปทุม. การประชุมวิชาการวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ประจำปี 2556 (น.193). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช. (2562). **คู่มือบริหารหลักสูตร พ.ศ.2562**. นครศรีธรรมราช.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2560). **ศักยภาพผลการเรียนรู้ของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ** **พฤษภาคม ปีการศึกษา 2557-2559**. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล, บุญทิพย์ ศิริรังศรี และดวงกมล ปิ่นเฉลียว. (2556). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา **มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อการเรียน การสอน ชูติวิชา 51712 สัมมนาประเด็นและแนวโน้มการบริหารการพยาบาล**. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม**. 3(1), 32-50.
- สมภาพ กาญจนะ และเผ่าไทย วงศ์เหลา (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาแคลคูลัส 1 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. **วารสารรมยสาร**. 15(2), 207-214.
- สำรวย กมลายุตต์ (2555). ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนผลการเรียนรู้ตาม มคอ.3 และความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชูติวิชา 13413 เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น ภาคการศึกษาที่ 1/2554. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม**. 2(1), 196-210.
- สุกฤตา เล็งเข้ม, สำราญ มีแจ้ง และเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. **วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร**. 21(3), 79-91.
- สุภาวดี สุวิธรรมา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสถิติธุรกิจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. 29(1), 55-69.
- อารี ชิวเกษมสุข. (2556). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนชูติวิชา 51711 การจัดการคุณภาพการพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีการศึกษา 2554. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม**. 3(1), 107-121
- Best, J.W. (1977). **Research in Education**. 3rded. Englewood cliffs: N.J. Prentice-Hall.
- Bloom, B.S. et al. (1982). **Human Characteristics and School Learning**. New York: Mcgraw-Hill.

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจกระบวนการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิตในภาพรวม และรายด้าน (n=100)

ความพึงพอใจ	Mean	S.D	ระดับ
ด้านรายวิชา	4.28	0.47	สูง
ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.31	0.44	สูง
ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.33	0.44	สูง
ด้านการวัดและการประเมินผล	4.32	0.50	สูง
ด้านการจัดกิจกรรมเสริมในรายวิชา	4.31	0.48	สูง
ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	4.10	0.51	สูง
ภาพรวม	4.27	0.42	สูง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ (n=100)

ความพึงพอใจ	Mean	S.D	ระดับ
ด้านรายวิชา	4.28	0.47	สูง
1.รายวิชามีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ได้	4.24	0.62	สูง
2.รายวิชามีตารางการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.26	0.66	สูง
3.รายวิชามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและปรัชญาของวิทยาลัย ฯ	4.29	0.61	สูง
4.รายวิชามีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและความต้องการในปัจจุบัน	4.34	0.61	สูง
5.รายวิชามีแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรที่ชัดเจน	4.27	0.68	สูง
ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.31	0.44	สูง
1.การเรียนการสอนมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม	4.34	0.59	สูง
2.การเรียนการสอนช่วยสร้างให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	4.34	0.76	สูง
3.การเรียนการสอนทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาทางการพยาบาลได้	4.31	0.66	สูง
4.การเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัย	4.35	0.58	สูง
5.การเรียนการสอนทำให้นักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.39	0.60	สูง
6.การเรียนการสอนสามารถทำได้ตามแผนที่กำหนด	4.25	0.66	สูง
7.การเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิด	4.35	0.56	สูง
8.การเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.29	0.62	สูง
9.การเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.21	0.64	สูง
10.การเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.25	0.67	สูง
ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.33	0.44	สูง
1.อาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.38	0.60	สูง
2.อาจารย์สอนโดยวิธีการที่หลากหลายทำให้นักศึกษาเข้าใจมากขึ้น	4.25	0.61	สูง
3.อาจารย์สอนตรงตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ชัดเจน	4.33	0.60	สูง
4.อาจารย์ให้การปรึกษา/แนะนำ การเรียนเนื้อหาในวิชาได้เหมาะสม	4.34	0.61	สูง
5.อาจารย์มีวิธีการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.38	0.55	สูง
6.อาจารย์มีวิธี/รูปแบบที่กระตุ้นให้นักศึกษาอยากค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม	4.34	0.56	สูง
7.อาจารย์มีวิธีการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษาได้ฝึกการวิเคราะห์	4.33	0.59	สูง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ (n=100) (ต่อ)

ความพึงพอใจ	Mean	S.D	ระดับ
8.อาจารย์มีการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกกระบวนการคิด	4.28	0.60	สูง
9.อาจารย์มีการสอนทำให้นักศึกษากระตือรือร้นในการเรียน	4.31	0.62	สูง
10.อาจารย์มีการสอนที่สร้างความสุขในการเรียน	4.40	0.64	สูง
ด้านการวัดและการประเมินผล	4.32	0.50	สูง
1.วิธีการวัดและประเมินผลในรายวิชามีความชัดเจนและเหมาะสม	4.30	0.61	สูง
2.นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนการสอน	4.33	0.62	สูง
3.อาจารย์ผู้สอนได้แจ้งให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลรายวิชาก่อนการสอนแต่ละครั้ง	4.39	0.58	สูง
4.อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	4.30	0.61	สูง
5.อาจารย์ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลความเป็นผู้นำและจริยธรรมในวิชาชีพของนักศึกษา	4.27	0.60	สูง
ด้านกิจกรรมเสริมในรายวิชา	4.31	0.48	สูง
1.ระหว่างการเรียนรู้ นักศึกษาได้นำความรู้รายวิชาทักษะชีวิตไปพัฒนาตนเองในกิจกรรมทำนุบำรุง	4.24	0.62	สูง
ศิลปวัฒนธรรม			
2.ระหว่างการเรียนรู้ นักศึกษาได้นำความรู้ไปใช้กับกิจกรรมจิตอาสาพัฒนา	4.36	0.58	สูง
3.นักศึกษาได้นำองค์ความรู้รายวิชาทักษะชีวิตร่วมกิจกรรมระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์	4.35	0.56	สูง
4.ระหว่างการเรียนรู้ นักศึกษาได้นำทักษะชีวิตในการสร้างความสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน รุ่นพี่ และรุ่นน้อง	4.28	0.62	สูง
5.รายวิชา มีการจัดกิจกรรมเสริมให้นักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.30	0.60	สูง
ด้านการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	4.10	0.52	สูง
1.อุปกรณ์และสื่อการเรียนเอื้อต่อการจัดทำโครงงานในรายวิชา	4.19	0.65	สูง
2.การจัดทำโครงงานในรายวิชา มีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ	3.27	1.36	ปานกลาง
3.สถานที่จัดโครงงานมีความเหมาะสมในการเรียนรายวิชา	4.28	0.62	สูง
4.มีเอกสารการสอนเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนในวิชา	4.19	0.65	สูง
5.สถานที่สำหรับรวมกลุ่มเพื่อจัดทำโครงงานภายในวิทยาลัยฯ เพียงพอ	4.22	0.66	สูง
6.บรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนภาคทฤษฎี	4.28	0.55	สูง
7.ห้องเรียนมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาในภาคทฤษฎี	4.26	0.61	สูง
8.อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเพียงพอต่อการสืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนภาคทฤษฎีและ	4.12	0.64	สูง
จัดทำโครงงาน			
9.ห้องสมุดมีหนังสือตำรา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อการสอนเกี่ยวกับรายวิชาทักษะชีวิตให้ค้นคว้าอย่าง	4.20	0.70	สูง
เพียงพอ			
10.มีงบประมาณสนับสนุนสำหรับการเรียนให้กับนักศึกษาเหมาะสม	3.98	0.77	สูง

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ และระดับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต

ระดับผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับเก่ง (คะแนนที่ (Tscore) ≥ 55.47)	31	31.00
ระดับปานกลาง (คะแนนที่ (Tscore) 50.00 – 55.46)	24	24.00
ระดับอ่อน (คะแนนที่ (Tscore) ≤ 49.99)	45	45.00
รวม	100	100.00